

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
3. lékařská fakulta
Charles University Prague, 3rd Faculty of Medicine

Oponentský posudek na disertační práci autora René Milfajta vypracovanou na téma „Dítě jako zboží v prostituci. Perspektivy teologicko-etické reflexe.“ v roce 2007 na katedře teologické etiky a spirituální teologie katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

Předložená disertační práce je dvousvazkové dílo rozsahu 431 stran, členěná do 9 kapitol. Po formální stránce splňuje všechny požadavky, je bohatě doplněna citací literárních zdrojů české i světové odborné literatury, s převahou německého jazyka.

V úvodu autor popisuje cíl disertační práce a zvolený metodologický přístup ke komplexnímu pojetí zvoleného problému. K dosažení cíle správně zvolil tři po sobě následující kroky: deskripci problému (fenomén dětské prostituce), zhodnocení situace jež umožňuje identifikovat cíl a v poslední části se zamýšlí nad taktikou jak tohoto cíle dosáhnout; tedy nad lidským jednáním, které jediné v sobě skrývá potencialitu změny.

Autor disertační práce polemizuje nejvyšší etický princip ve srovnání se zájmem dítěte definovaným ve článku 3 Úmluvy o právech dětí a uvádí, že lidská důstojnost a svoboda je hlavním principem lidských práv. Jednoznačně hned v samém úvodu své práce neuvádí rozpory a odlišnou citlivost a vnímání lidské důstojnosti dospělých a dětí v kultuře naší společnosti. Je pravděpodobné, že v odlišně nastavené citlivosti vůči chování dětí a jejich odpovědnosti by bylo

možné vysledovat kořeny mravnosti naší populace, o kterých dále bohatě pojednává.

V první části věnované fenoménu komerčního sexuálního zneužívání dětí autor jednoznačně prokázal hluboká teoretická východiska, znalosti z praxe ve světě i v České republice a je k jeho cti, že věnoval pozornosti i deskripci charakteristiky rizikových faktorů ve společnosti a zejména pachatelů, neboť pouze porozumění vzájemnému vlivu všech tří pilířů dává celistvý pohled na fenomén komerčního sexuálního zneužívání dětí. Z dikce jeho části věnované trestně právní úpravě lze v duchu etiky a lidského přístupu vystopovat vnímání a morálku současné společnosti za předpokladu, že čtenář má alespoň obecné povědomí o trestním zákoně v ČR.

Druhá část disertační práce je zaměřena na terminologické vymezení pojmů mravnost, morálka a etika a z pohledu dětské prostituce ji lze vnímat jako klíčovou. V podkapitole týkající se vztahu etiky a práva autor disertační práce uvádí výčet základních potřeb dítěte, ve kterých postrádám pro úplnost i emocionální a duchovní potřeby, které ve vztahu ke zkoumanému fenoménu vnímám jako klíčové. Hierarchie hodnot a zejména potřeba přiměřeného sebepojetí hrají významnou roli v dynamice ohrožení komerčním sexuálním zneužíváním. V podkapitole o lidské důstojnosti autor jasně a správně popisuje rozpor mezi respektovaným dítětem – lidskou bytostí – a dítětem degradovaným komerčním sexuálním zneužíváním na věc, pouhou tělesnou schránku. Dovojuje a možná by stálo za úvahu položit si v této souvislosti více otázek jaký dopad má tato devastace dětské psychiky nejen na dítě, ale i jeho okolí, pachatele a celou společnost.

V podkapitole lidských práv doporučuji autorovi práce, aby si kladl a odpovídal na otázky vnitřních a vnějších bariér, které limitují jednak multidisciplinární přístup, ale i ochotu odborníků aktivně se angažovat při vyhledávání a pomoci skupině ohrožených dětí komerčním sexuálním zneužitím. Zde se problematika mocně propojuje s otázkou sociálně

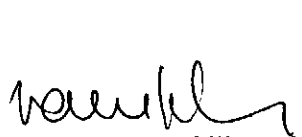
vyloučených komunit a je smutnou výpovědí o stavu naší společnosti.

Autor ve třetí část disertační práce vyvozuje závěry, jejichž obecné teze mají své opodstatnění v preventivní strategii, zejména v oblasti nespecifické primární prevence, která znamená ovlivňování názorů a utváření postojů občanů a mohou významně přispět k renezanse některých hodnot, změně školy na centrum emocionální a sociální inteligence dětí atd.

V závěru disertační práce autor uvádí detailně výčet aktivit Národního plánu boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání v ČR a lze jen doporučit, aby konkrétní závěry disertační práce byly zhodnoceny právě pro svůj vysoký kredit příspěvku k již zmíněné nespecifické primární prevenci v etapě dalšího prognózování a vytyčování taktiky a strategie prevence této formy násilí.

Disertační práci hodnotím výborně a doporučuji přijmout k obhajobě.

V Praze dne 3.8. 2007

MUDr. Eva Vaníčková, CSc.
Ústav zdraví dětí a mládeže